

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบเกณฑ์อำเภอควบคุมโรคเข้มแข็งแบบยั่งยืนตามแนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ รูปแบบเป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) แบบผสม (Mixed Method) การวิจัยมี 2 ขั้นตอนคือ ขั้นที่ (1) สร้างและตรวจสอบรูปแบบเกณฑ์พัฒนาอำเภอควบคุมโรคเข้มแข็งแบบยั่งยืนตามแนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ โดยศึกษาสภาพปัญหา แนวคิด ทฤษฎี องค์ประกอบ ความต้องการเกณฑ์รูปแบบเกณฑ์จากเอกสาร สัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน และผู้บริหารระดับอำเภอทุกคนในเขตสุขภาพที่ 2 จำนวน 81 คน แล้วสร้างรูปแบบเกณฑ์ ด้วยการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) และสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) 10 ท่าน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาและข้อมูลเชิงพรรณา จากนั้นตรวจสอบรูปแบบเกณฑ์กับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยใช้แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) สอบถามผู้บริหารและผู้รับผิดชอบงานอำเภอเข้มแข็งทุกคนในเขตสุขภาพที่ 2 จำนวน 202 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) ขั้นที่ (2) ปฏิบัติการใช้และประเมินรูปแบบเกณฑ์พัฒนาอำเภอควบคุมโรคเข้มแข็งแบบยั่งยืนตามแนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ โดยจัดทำคู่มือและโปรแกรมสำเร็จรูป NPM-DC สื่อสารถ่ายทอดแก่อำเภอเป้าหมาย 5 แห่งแล้วนำไปปฏิบัติและประเมินตนเอง โดยมีคณะผู้วิจัยสนับสนุน ติดตาม ให้คำปรึกษาในการประเมินตนเอง จากนั้นเจ้าหน้าที่ในอำเภอเป้าหมายทั้ง 5 แห่ง จำนวน 21 คน นำเสนอผลการนำไปปฏิบัติและผลการประเมินตนเอง ดำเนินการประเมินการใช้รูปแบบเกณฑ์โดยใช้แบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติเชิงพรรณา

ผลวิจัยพบว่า [1] ผลการสร้างรูปแบบเกณฑ์อำเภอควบคุมโรคเข้มแข็งแบบยั่งยืนตามแนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ประกอบด้วย 8 หมวด ได้แก่ หมวด (1) ผู้บริหารระดับสูงอำเภอ หมวด (2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ หมวด (3) การมุ่งเน้นประชาชนผู้รับบริการ หมวด (4) การวัด วิเคราะห์ ข้อมูล และสารสนเทศ หมวด (5) การจัดการความรู้และนวัตกรรม หมวด (6) การพัฒนาบุคลากร หมวด (7) การพัฒนาระบบงานปฏิบัติงาน และ หมวด (8) ผลลัพธ์การดำเนินงาน โดยมีองค์ประกอบย่อยรวม 44 ประการ ผลการตรวจสอบรูปแบบเกณฑ์พบมีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) และมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ [2] ผลปฏิบัติการใช้พบว่าทั้ง 5 อำเภอเป้าหมายสามารถนำไปใช้ประเมินตนเองข้อมูลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือผลการประเมินในภาพรวม ได้ 325 - 586 คะแนน (เต็ม 1,000 คะแนน) จำแนกเป็น หมวดปฏิบัติงานการ (หมวด

1-7) ได้ 270 – 371 คะแนน (เต็ม 600 คะแนน) หมวดผลลัพธ์การปฏิบัติ (หมวด 8) ได้ 55 – 217 คะแนน (เต็ม 400คะแนน) และผลการประเมินความเป็นไปได้และมีประโยชน์พบมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.76 - 4.52 และ 3.95 – 4.71 (เต็ม 5 คะแนน)จัดอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด จึงสรุปได้ว่ารูปแบบเกณฑ์อำเภอควบคุมโรคเข้มแข็งแบบยั่งยืนตามแนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่นี้มีความเหมาะสม เป็นไปได้ในการปฏิบัติและมีประโยชน์ต่อการควบคุมโรคของอำเภอ ข้อเสนอแนะคือควรนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคของคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ(พชอ)

คำสำคัญ : อำเภอควบคุมโรคเข้มแข็ง การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่

Abstract

This research aimed to develop a model based on strong sustainable disease control by using the concept of new public management. This was a research and development (R&D), Mixed (Mixed Method) research. The research had two phases : (1) to create and verify model based on strong sustainable disease control by using the concept of new public management , study documents of problems, concepts, theories, components, criteria requirements, In-depth interviews with 5 experts and district administrators in the second health zone 81 people, created criteria form the focus group and the connoisseurship then examined the criteria and empirical data by using a questionnaire that had been tested for validity and reliability. Ask for 202 samples and analyzed using confirmatory factor analysis. (2) to implement and evaluate the criteria for development of the model based on strong sustainable disease control by using the concept of new public management, the NPM-DC program was developed and distributed to five target districts, the research team supports follow-up counseling in self-evaluation, subsequently, 21 target district officers presented results of their implementation and self-assessment. The questionnaire was used, to analyze the data using descriptive statistics.

The results showed that [1] the results of the modeling of the district's strong disease control model based on the concept of the new state management consisted of 8 categories, including the (1) Executive district Leadership (2) Strategic planning (3) Focusing on the public service (4) Measurement, analysis of data and information (5) Knowledge management and innovation (6) Development of human resources (7) Development of operational processes (8) Results of operations, there were 44 sub-elements. The results of the audit showed construct validity in harmony with the empirical data and the statistical significance at .05 level. [2] the results showed that the 5 target districts can use self-assessment data with empirical data effectively. The total score was 325 - 586 points (full 1000 points). It was classified into process of works (categories 1-7) were 270 - 371 points (full 600 points), the results (categories 8) were 55 - 217 (full 400 points) and the feasibility and usefulness were between 3.76 - 4.52 and 3.95 - 4.71 (full 5

points) and very - most level are possible. Conclude that it is appropriate and possible in practice and useful for disease control of the district. Recommendations should be used as a tool to drive the disease control activities of the District Quality of Life Development.

Keyword : Sustainable disease control, District health, New public management